

Motion till riksdagen 2019/20:2797

av **Julia Kronlid m.fl. (SD)**

Barnvänlig familjepolitik

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut.....	3
Inledning.....	5
Ekonomisk trygghet för barn och familjer	6
Besök hos mödravården.....	6
Graviditetspenning.....	6
Bidrag till förstföderskor	7
Slopad kvotering av föräldraförsäkringen	7
Ökad flexibilitet för familjen och barnets bästa i fokus	7
Snabbhetspremie.....	8
En stärkt föräldraförsäkring.....	8
Öka antalet dubbeldagar	9
Barnomsorgspeng även för omsorg om egna barn	9
Bostadsbidrag för familjer	9
Utökad rätt till deltid.....	10
Utökad sorgepeng	10
Underhållsbidrag och underhållsstöd	10
Adoptionsbidrag	11
Barnvänlig familjerätt.....	11
Barndomsgaranti.....	11
Fastställande av faderskap	11
Juridiskt skydd för ofödda	12
Gemensam vårdnad som norm	13
Familjerådgivning.....	13
Barnets bästa vid separationer	13
Fokus på barnen vid tvist i domstol.....	14

Barnäktenskap.....	14
Trygg vård och omsorg för barn.....	15
Välmående foster	15
Satsningar på förlossningsvården och barnsjukvården.....	15
Barn- och ungdomspsykiatri.....	16
Mobila vårdenheter.....	16
Palliativ vård.....	17
Nationellt kompetenscenter med särskild kunskap om barns hjälpmedel	17
Assistansersättning och LSS.....	17
Anhörigstöd	18
Funktionssätt i skolan	18
Trygg och flexibel förskola	19
Bättre matkvalitet med närodlad mat.....	19
Upprätta nationella riktlinjer för dagbarnvårdare	19
Ökade möjligheter att öppna föräldrakooperativ	20
Förskoledagar	20
Öppen förskola.....	20

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att båda föräldrarna ska ha lagstadgad rätt att närvara vid besök hos mödravården under hela graviditeten utan att arbetsgivaren ska ha möjlighet att neka detta och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfällig föräldrapenning vid mödravårdsbesök för båda föräldrarna under den tidigare delen av graviditeten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bidrag till förstföderskor och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om slopad kvotering av föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibel föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja taket i föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbeldagar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barnomsorgspong för omsorg om egna barn och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka bostadsbidraget för barnfamiljer samt se över återbetalningsrutinerna i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka den lagstadgade deltidsrätten till 50 procent i stället för 75 procent och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad sorgepeng och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en barndomsgaranti och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nollvision i fråga om barnmisär och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över föräldrabalken i syfte att möjliggöra tidigare fastställande av faderskap och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör fastställas en rutin inom mödravården för att inleda processen för fastställande av faderskap i de fall föräldrarna ger sitt medgivande och tillkännager detta för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en känd fader till barnet per automatik ska tillerkännas gemensam vårdnad och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det juridiska skyddet för ofödda barn från vecka 22 och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tvister kring vårdnad i första hand ska lösas genom familjemedling och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa kostnadsfri parterapi och familjerådgivning och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en särskild stödperson ska utses åt barnet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inga barn i Sverige ska vara gifta och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det straffbart att ingå eller på något sätt bidra till barnäktenskap i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även inofficiella barnäktenskap ska kunna straffas och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffet för barnäktenskap ska vara kännbart och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga förekomsten av barnäktenskap och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja barn och unga så att de kan ta sig ur sitt äktenskap och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur insatserna för att minska gravidas bruk av skadliga ämnen kan intensifieras och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell plan för att säkerställa likvärdiga insatser landet över för välmående foster och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förstärkning av förlossningsvården, eftervården samt barnsjukvården och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående utveckla och förstärka barn- och ungdomspsykiatri genom nationella flödesprogram och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att utveckla akutbils- och hembesöksverksamheten och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att barn ska ha samma rätt till palliativ vård som vuxna, oavsett bostadsort, och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett nationellt kompetenscenter med särskild kunskap om barns hjälpmedel och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att LSS behöver ses över, utvecklas och moderniseras och tillkännager detta för regeringen.

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som kommit i kläm mellan olika direktiv och prejudicerande domar ska få sin sak prövad på nytt och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda de samhällsekonomiska effekterna av insatserna med LSS och titta på vilka konsekvenserna är för andra stödsystem och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett likvärdigt och utökat anhörigstöd i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett införande av en samordnande funktion för familjer med ett eller flera barn med funktionsnedsättning eller särskilda behov och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skollagen bör förtydliggöras så att det framgår att skolor ska ha grundläggande fysisk tillgänglighet och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla lärare ska ha grundläggande kunskaper i hur de ska arbeta med elever med funktionsnedsättningar och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rektorsutbildningen ska innefatta kunskaper om elever med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra matkvaliteten i den svenska förskolan genom främst införandet av tillagningskök och användandet av närodlade råvaror och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta nationella riktlinjer för dagbarnvårdare och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur det ska bli lättare att bilda och driva förskolor som föräldrakooperativ och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frivilliga förskoledagar och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den öppna förskolan och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens regelverk kring uttag av föräldrapenning bör bli mer flexibelt och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning av bidragssystemet gällande underhållsbidrag och underhållsstöd bör göras och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Familjen med sin omhändertagande, kulturförmedlande och fostrande roll är samhällets viktigaste och mest grundläggande gemenskap. Starka och trygga familjer är en nödvändig förutsättning för harmoniska samhällsförhållanden. Politikens uppgift är att stötta familjerna utan att inkräkta på deras handlingsfrihet, men också att skapa starka skyddsnät och rycka ut till barnens stöd i de fall då föräldrarna sviker sitt ansvar eller då

familjen av någon orsak faller sönder. Utgångspunkten för Sverigedemokraternas familjepolitik är att barnens bästa skall beaktas i alla situationer inom familjepolitikens område.

Ekonomisk trygghet för barn och familjer

Besök hos mödravården

När graviditeten är bekräftad kan det vara en omtumlande vetskap att vara en blivande förälder. För kvinnan kan fysiska känningar av graviditeten komma tidigt medan det kan vara svårare för mannen att ta till sig det väntande barnet. Besök hos mödravården kan hjälpa föräldrarna med viktig information om fostrets utveckling, den gravida kvinnans hälsa och vara en förberedelse för föräldraskapet. Enligt lagen är det ingen självklarhet att båda föräldrarna ska beviljas ledighet med ersättning för besök hos mödravården. För mammorna regleras bestämmelserna i vissa fall i kollektivavtal, medan papporna helt enkelt får hoppas på en förstående chef. Trots detta är pappor generellt sett duktiga på att följa med på dessa undersökningar. Fadern har idag ingen formell rätt att med ersättning följa med, vilket gör att situationer kan uppstå då fadern tvingas avstå. Detta anser vi är fel.

Vi menar att båda föräldrarna ska ha rätten att besöka mödravården så snart graviditeten är ett faktum och mödravårdsbesök inleds, alldeles oavsett eventuella komplikationer med graviditeten. Ofta är ultraljudet som kan ske tidigt i graviditeten runt v. 12–13 och rutinultraljudet något senare runt v. 16 viktiga händelser för båda föräldrarna och det kan vara först då graviditeten och det väntande barnet känns mera verkligt. Det kan tyvärr också förekomma tråkiga besked vid dessa undersökningar och då är det en självklarhet att båda föräldrarna ska ges möjlighet att vara med.

Vi föreslår därför att från den tidpunkt då graviditeten är bekräftad ska båda föräldrarna ha en lagstadgad rättighet att få ledighet från sitt arbete för att kunna delta vid besök i mödravården. Vi menar också att båda föräldrarna ska ha en möjlighet att ansöka om en ny form av tillfällig föräldrapenning för besök hos mödravården. De ordinarie föräldrapenningdagarna ska inte behöva användas till detta innan de 60 dagar före beräknad förlossning som båda föräldrarna numera har rätt att ta ut föräldrapeng för mödravårdsbesök.

Graviditetspenning

Sverigedemokraterna anser att det särskilt under den sista tiden i graviditeten ska finnas förutsättningar för lugn och harmoni, för mamman såväl som för barnet i livmodern. För kvinnor som på grund av ett ansträngande yrke upplever besvär finns idag möjlighet till graviditetspenning. Denna kan erhållas från och med 60:e dagen innan beräknad födsel. Trots detta nekas idag många denna avlastning, med följd att de tvingas fortsätta arbeta heltid, trots höggraviditet och inte sällan med fysiskt påfrestande arbetsuppgifter. Att behöva gå till ett jobb och utföra arbetsuppgifter man inte känner att man klarar av leder naturligtvis till ökad oro och stress. Detta är negativt för både mamman och barnet. Därför är det vår ambition att det ska bli lättare att bli beviljad ersättning från den 60:e dagen innan beräknad förlossning. Vi vill också uppdra till regeringen att utreda möjlig-

heten att införa ett antal graviditetsdagar som alla gravida kvinnor kan ha rätt att ansöka om de 30 sista dagarna innan beräknad förlossning oavsett behov i förhållande till sitt arbete eller inte.

Bidrag till förstföderskor

Som ett familjevänligt parti vill Sverigedemokraterna införa ett nytt bidrag till förstföderskor. Tanken är att detta ska vara ett engångsstöd som utgår till förstföderskor och förstagångsadoptivföräldrar för att kunna täcka en del av de engångskostnader som uppstår i samband med första barnet. Givetvis är det viktigt att varje familj så långt det är möjligt skapar ekonomiska förutsättningar för familjebildning, men vi ser vikten av att varje familj ges möjlighet till ett grundläggande utbud av behövda saker för att skapa förutsättningar för en trygg start för barnet och familjen. Bilbarnstol och barnvagn är exempel på saker där också säkerheten för barnet är en viktig aspekt.

Slopad kvotering av föräldraförsäkringen

Föräldraförsäkringen är den nyblivna eller växande familjens garanti för ekonomisk stabilitet under barnens första omsorgskrävande år. Sverigedemokraternas utgångspunkt är att barnens bästa ska stå i centrum och varje barns behov är unikt. Vi menar även att varje familj är unik och hur föräldrapengen fördelas mellan vårdnadshavarna skall bestämmas av just föräldrarna som är vårdnadshavare till barnet i fråga och behöver inte regleras politiskt. Därför är det vår mening att avskaffa all kvotering av föräldraförsäkringen och ge förtroendet till föräldrarna att fullt ut bestämma hur föräldraförsäkringen ska disponeras.

En annan viktig aspekt i diskussionen kring kvoterad föräldraförsäkring är att alla inte har möjlighet att vara hemma en längre tid med sina barn. Bland annat kan det vara svårt för både egenföretagare och studenter att nyttja de dagar de inte kan föra över till sin partner. Resultatet kan för barnet vara en ofrivilligt förkortad första tid hemma. Barn som kanske ännu inte är redo för förskolan kan då ändå tvingas in i barnomsorgen i förtid.

Ökad flexibilitet för familjen och barnets bästa i fokus

Sverigedemokraterna vill så långt som möjligt underlätta familjers livspussel så länge barnens bästa står i fokus. Efter förslag från regeringen kommer det numera bli möjligt även för den sambo som föräldern inte varit gift med eller har gemensamma barn med, att vara föräldraledig istället för föräldern. I dessa förändringar är det viktigt att alltid ha barnets bästa i fokus samtidigt som vi vill värna familjernas eget ansvar och flexibilitet. Då överlåtande av dagar kan röra mycket små barn är det därför vår utgångspunkt att de föräldrar som också är vårdnadshavare och har en stadigvarande relation till barnet i fråga i första hand ska vara dem som fördelar föräldradagarna sinsemellan och att dessa dagar i andra hand ska kunna erbjudas sambo som enligt lag kan likställas med en förälder. Vi menar därmed att i de fall en vårdnadshavare avser att avstå dagar, ska dessa dagar i första hand erbjudas den andra vårdnadshavaren. I de fall den vårdnadshavare som erbjudits dagar tackar nej ska det vara upp till den första vårdnadshavaren att överlåta dagar till sambo. I de fall det bara finns en vårdnadshavare menar vi att den

vårdnadshavaren själv ska få avgöra om dagar ska överlåtas till en sambo. I dessa fall där båda vårdnadshavarna i första hand har erbjudits föräldradagarna eller i de fall det bara finns en vårdnadshavare ser vi inga skäl till att inte utreda möjligheten att också öppna upp för barnets mor- och farföräldrar att ta del av föräldraförsäkringen. Detta skulle kunna underlätta för många familjer i synnerhet ensamstående.

Snabbhetspremie

Blir du som förälder gravid igen innan det att senaste barnet är max 1 år och 9 månader gammalt, så skyddas idag SGI:n, den sjukpenninggrundande inkomsten, för båda föräldrarna. Denna förmån kallas för snabbhetspremie. Gränsen för snabbhetspremien diskuteras bland landets småbarnsföräldrar och istället för att underlätta så upplevs den istället som stressande och snäv. Vi Sverigedemokrater värnar barnfamiljerna och ser det som viktigt att föräldrar ges största möjlighet och flexibilitet att forma småbarnsåren till att bli så goda och trygga som möjligt. I och med snabbhetspremien så säkras inkomsten för de föräldrar som inom tidsramen blir gravida igen, vilket är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv. Dock menar vi att tidsramen är för kort och att resultatet kan bli att föräldrar väljer att ta ut få föräldradagar första året då regelverket säger att minst fem dagars ersättning (arbete eller föräldrapenning) måste tas ut efter det att barnet fyllt ett år för att den sjukpenninggrundande inkomsten ska skyddas. Sverigedemokraterna har en rad förslag för att stärka familjesituationen för familjer med barn upp till tre år för att de i större utsträckning ska kunna välja hur omsorgen om barnen ska se ut, och hur just deras unika vardag bäst utformas utifrån sina behov. Vi vill därför skydda SGI:n i de fall då ny graviditet bekräftas innan dess att senaste barnet fyllt tre år. Vi menar också att dagens regelverk kring uttag av föräldrapenning behöver ses över så att det blir mer flexibelt och formbart.

En stärkt föräldraförsäkring

Med barn tillkommer av naturliga skäl ekonomiska behov som man tidigare inte haft. Dessa ökade utgifter, samt det faktum att föräldraförsäkringen inte motsvarar en hel inkomst, gör att det många gånger finns en ekonomisk tröskel för dem som planerar att skaffa barn. En sådan tröskel är fullt naturlig och det är inte heller Sverigedemokraternas ambition att helt avskaffa denna. Emellertid ser vi det som önskvärt att den ekonomiska oron inför beslutet att bilda familj hålls på ett minimum. Barnen är varje samhälles framtid och att underlätta för människor att ta steget att bilda familj menar vi är en viktig del av välfärdens uppgifter. Därför är det vår ambition att stärka föräldrapenningen, för att kunna få ut en större del av lönen. Vi vill även höja taket i föräldrapenningen då nuvarande inkomsttak kan utgöra en barriär för personer med högre inkomster att vara föräldralediga. Detta kan i sin tur leda till en ojämn fördelning av föräldradagar. Vi menar att detta är en bättre väg att uppnå jämställdhet och stärka ekonomin för den som är föräldraledig framför tvingande kvotering.

Öka antalet dubbeldagar

Ibland kan det vara betydelsefullt för föräldrarna att kunna ta ut föräldradagar samtidigt för att hjälpas åt, vilket i synnerhet kan vara viktigt när barnet eller barnen är sjuka eller

om det uppstår komplikationer hos mamman. Därför vill vi öka antalet dubbeldagar, de dagar där båda vårdnadshavarna kan använda föräldraledigheten samtidigt, i föräldraförsäkringen. Istället för nuvarande gräns på max 30 dagar, höjs taket till 60 dagar. Allt för att ge mer frihet till familjen att anpassa stödet efter sina behov.

Barnomsorgspeng även för omsorg om egna barn

Sverigedemokraterna värnar valfriheten för varje familj och vi vill skapa förutsättningar för varje familj att välja det omsorgsalternativ som passar bäst för barnets och familjens unika behov. Den 1 juli 2009 infördes en barnomsorgspeng, ett kommunalt bidrag, som ska följa med barnen oavsett vilken verksamhet föräldrarna väljer. Kommunerna blir skyldiga att godkänna förskolor, fritidshem och alternativa former av pedagogisk omsorg i enskild regi. Detta är bra men vi menar att utbetalning av barnomsorgspeng rimligtvis också borde kunna utbetalas till föräldrar som själva vill ansvara för omsorgen om sina egna barn. För oss som ett familjevänligt parti är det en självklarhet att familjerna själva ska kunna ges möjlighet att välja den omsorg som passar familjen bäst, och däribland kunna välja att stanna hemma med barnet längre än vad föräldrappeningen räcker till. Vi menar därför att barnomsorgspengen ska kunna beviljas till föräldrar med barn i åldern 1–3 år, som själva vill ansvara för omsorgen om sina egna barn i hemmet. För att det ska vara ekonomiskt möjligt bör summan sättas i paritet med vad en plats i den kommunala barnomsorgen skulle kostat. Vi menar att en lämplig miniminivå är 6 000 kr i månaden men att det ska ges utrymme till varje kommun att avgöra om bidraget ska vara större. För att erbjuda familjen så stor flexibilitet som möjligt anpassat efter barnets behov vill vi även att regeringen utreder möjligheten att denna barnomsorgspeng ska kunna överlåtas till nära anhöriga såsom mor- och farföräldrar utan krav på att det bedrivs pedagogisk omsorg i egen regi.

Bostadsbidrag för familjer

Bostadsbidraget är idag en viktig extra trygghet för barnfamiljer med låga inkomster. Idag lever i sammanhanget en allt för stor del barn i ekonomiskt utsatta familjer. Detta kan för barnen innebära flera negativa konsekvenser. Exempelvis är det vanligare för barn som lever i ekonomiskt utsatta familjer att mobbas. Det påverkar även barnens möjlighet till fritidsaktiviteter samt kan leda till sämre resultat senare i skolåldern. För oss som välfärdsparti är det en självklarhet att barnfattigdom inte ska finnas i Sverige. Bostadsbidraget är ett av de viktigaste instrumenten som idag finns för att komma tillrätta med fattigdom då bidraget riktas särskilt till dem som har det svårast. För att stärka de mest behövande barnfamiljerna så är det vår ambition att stärka bostadsbidraget. Ett annat problem kopplat till bostadsbidraget är att familjer, trots att de uppgivit korrekt information vid ansökningsstillfället, plötsligt kan bli återbetalningskyldiga om inkomsten efterhand förändras. I vissa fall kan detta leda till att ett större belopp plötsligt ska återbetalas trots att privatekonomin redan är ansträngd. Riksrevisionen har gjort en granskning kring problemen i rapporten Återkrav av bostadsbidrag – lätt att göra fel (RiR 2018:4). Där framkommer bland annat att Försäkringskassan saknar tillräckliga förutsättningar för löpande kontroller och rimlighetsbedömning av den bidragsgrundandeinkomsten. Riksrevisionen bedömer att det saknas förutsättningar för att komma till rätta med problematiken inom ramen för nuvarande

regelverk för bostadsbidrag. Enligt rapporten har problemet med återkrav varit känt sedan slutet av 1990-talet utan att det har genomförts några effektiva åtgärder vad gäller vare sig regelverket eller regeltillämpningen. Vi välkomnar att regeringen nu har tillsatt en särskild utredare för att göra en översyn av bl.a. bostadsbidraget för att öka träffsäkerheten och minska skuldsättningen. Vi förutsätter att regeringen hittar vägar för att snabba på denna process och kunna presentera lämpliga åtgärder för att komma tillrätta med problemen snarast.

Utökad rätt till deltid

Idag finns möjligheten att arbeta deltid under barnets första 8 år. Arbetstiden kan sänkas till 75 % under denna tid och syftet är att ge föräldrar större möjlighet att vara delaktiga i sina barns utveckling och uppväxt. Sverigedemokraterna anser att denna möjlighet är viktig, ur både föräldrarnas och barnens perspektiv. Barn går igenom olika faser i sin utveckling och i sina möten med omvärlden. För vissa barn går t.ex. inskolningen på förskolan mycket bra och snabbt, medan det för andra barn kan behövas extra stöd. Sverigedemokraterna inser betydelsen av att barn i största möjliga mån får utvecklas i sitt eget tempo och vill därför öka möjligheten för föräldrar att arbeta deltid under barnets första 8 år för dem som anser sig ha detta behov.

Utökad sorgpeng

För en förälder är något av det värsta som kan hända att ens eget barn avlider och smärtan och sorgearbetet kan för många vara outhärdlig. Under denna sorgetid är det viktigt att det finns trygga förutsättningar för att kunna ta den tid som behövs för att bearbeta sorgen. Därför menar vi att varje vårdnadshavare ska erhålla en lagstadgad rätt att vara ledig i en månad (22 dagar) med ersättning i form av tillfällig föräldrapenning om dennes barn, vars ålder understiger 18 år, avlider. Detta skulle inte påverka nuvarande systems uppbyggnad, utan erhållas i enlighet med nuvarande former för tillfällig föräldrapenning.

Underhållsbidrag och underhållsstöd

Sverigedemokraterna menar att utgångspunkten måste vara att föräldrar som har ekonomisk möjlighet tar sitt ansvar för att betala underhållsbidrag utan att staten och Försäkringskassan ska behöva gå in som mellanhand och betala ut underhållsstöd. Samtidigt måste utgångspunkten vara barnets bästa och att barnet eller barnen i fråga inte ska drabbas och komma i kläm på grund av att den bidragsskyldiga föräldern ej betalar. Underhållsstödet är oftast betydligt lägre än det underhållsbidrag som borde betalats, vilket utgör ett skäl för konflikt mellan föräldrarna. För att minska skillnaden och göra stödet mer förutsägbart och anpassat efter verkligheten vad gäller inkomster och utgifter vill vi därför stärka underhållsstödet. Regeringen bör även se över hur systemet kan utformas så att de nödvändiga höjningarna som görs på grund av inflationen inte kommer med mer än ett års mellanrum, utan indexeras och kopplas till faktisk inflation och följer prisutvecklingen på årsbasis. Vi menar även att en utredning kring de båda parallella systemen och dess grundproblematik bör göras och utföra ett

system som är mer hållbart och moderniserat. Konsekvenserna för föräldrar som underlåter att betala underhållsbidrag eller underhållsstöd bör också utredas.

Adoptionsbidrag

Att adoptera är en fantastisk möjlighet att bli förälder, bilda familj och välkomna en ny medlem till familjen. Adoptioner regleras i lagar och konventioner och varje steg utgår ifrån barnets bästa. Processen är ofta lång och kan vara mellan två och fyra år, ibland ännu längre. Att kontroll och säkerhet kring adoptioner är hög är positivt men för de blivande föräldrarna kan den långa processen nästintill kännas outhärdlig. Den totala kostnaden vid en adoption kan variera en hel del beroende på vilket land man väljer. Det adoptionsbidrag som idag kan sökas via Försäkringskassan höjdes för något år sedan, men vi menar att bidraget bör följa kostnadsutvecklingen och därav höjer vi adoptionsbidraget med 10 000 kr för att ekonomiskt stärka de som väljer adoption.

Barnvänlig familjerätt

Barndomsgaranti

Den centrala utgångspunkten för Sverigedemokraternas familjepolitik är att barnens bästa alltid sätts i första rummet. Alla barn ska ha rätt till en trygg uppväxt. En nollvision mot barnmisär är för oss lika självklart som till exempel en nollvision kring döda i trafiken. Vi vill skapa en barndomsgaranti, inom vilken samhället ställer upp en nollvision mot diskriminering, mobbning och trakasserier. Barn måste skyddas från fysiskt och psykiskt våld, sexuella övergrepp och vanvård eller utnyttjande och så långt det är möjligt garanteras en trygg uppväxt med båda föräldrarna.

Fastställande av faderskap

Så snart en graviditet är bekräftad är också den gravida kvinnan av uppenbara skäl fastställd som barnets mor. Om hon har en make fastslås denne per automatik som barnets far. Om hon däremot är ogift måste faderskapet fastställas genom en särskild registrering. Detta gäller även om de blivande föräldrarna är registrerade som sammanboende. Ett sådant fastställande av faderskap kan enligt nuvarande regelverk påbörjas tidigast två månader innan barnet är beräknat att födas. Detta medför bland annat en risk för formella komplikationer i de olyckliga fall då endera föräldern avlider innan faderskapet är fastställt. Det kan handla om arv som går förlorat, eller att barnet plötsligt står utan vårdnadshavare. I båda fallen innebär det helt onödiga juridiska svårigheter i en situation som redan är djupt tragisk för alla inblandade. Därtill gäller att det för många föräldrapar upplevs såväl märkligt som frustrerande och i vissa fall hindrande att det som för dem är självklart, att de båda är blivande föräldrar, inte är formaliserat och därmed inte går att hänvisa till. Exempelvis skulle ett förslag som rätt för blivande fäder att ta ledigt för att närvara vid ultraljudsundersökning inte vara verksamt om faderskapet inte redan var fastställt. Sverigedemokraterna anser det rimligt att blivande föräldrar frivilligt bör kunna fastställa faderskapet så snart graviditeten

konstaterats. Det är vår mening att det dessutom bör vara en rutinåtgärd att erbjuda hjälp med detta vid de första kontakterna med mödravården och att processen ska moderniseras och förenklas. Idag görs normalt inga medicinska undersökningar av huruvida personen som utger sig för att vara pappa till barnet verkligen är den biologiska pappan, varför ett möjliggörande av tidigare registrering av faderskap inte skulle medföra någon förändring gällande säkerhet. En utredning kring faderskap bör endast ske i de fall det finns oklarheter. Om föräldrarna är eniga bör det därför gå att fastställa faderskapet på ett enkelt sätt och så tidigt som möjligt. Ett enigt utskott har tidigare påtalat behovet av att kunna registrera faderskap tidigare. Trots det har ingen förändring kommit till stånd. Därför påtalar vi vikten av en snar förändring. När det är genomfört bör också vårt nästkommande yrkande, om att fastställa som rutin inom mödravården att inleda processen om fastställande av faderskapet i de fall föräldrarna ger sitt medgivande, genomföras. När barnets fader är känd och faderskapet är fastställt innan barnets födsel så bör vårdnaden om barnet också bli gemensam, om det inte finns uppenbara skäl för att den inte ska bli det, från barnets födelse.

Juridiskt skydd för ofödda

Enligt en studie genomförd vid Rikskvinnocentrum drabbas varje år mer än en av hundra gravida kvinnor av våld från någon närstående. I Stockholms läns landstings folkhälsoguide poängteras att våld i nära relationer är en riskfaktor för gravida och deras foster som är jämförbar med diabetes och havandeskapsförgiftning. I Sverige är skyddet för gravida kvinnor och deras barn tyvärr alldeles för svagt. Trots att ofödda enligt svensk lag börjar räknas som barn redan vid 22 veckors ålder, så har de inget juridiskt skydd. När en gärningsman i Sverige misshandlar en gravid kvinna och det ofödda barnet skadas eller dör, så finns det enligt svensk lag bara ett brottsoffer. Idag räknas det bara som en försvårande omständighet om offret vid våldsbrott är en gravid kvinna och ett ofött barn har dött.

Den nuvarande ordningen är enligt vår mening inte bara djupt omoralisk, den riskerar också att förvärra traumat för de utsatta kvinnorna, förneka brottsoffer rätt till upprättelse och medföra att gärningsmännen får alltför låga straff, som inte står i rimlig proportion till det brott de har begått.

Från den 22 graviditetsveckan räknar man med att ett foster är ett livsdugligt barn om det skulle födas för tidigt. Samma veckogräns gäller för att skriva in även dödfödda barn i folkbokföringen. Det är Sverigedemokraternas mening att det då också är lämpligt att applicera samma veckogräns som gränsen för när det finns två, inte ett, offer vid våld mot en gravid kvinna samt att förövaren åtalas med denna utgångspunkt.

Med anledning av vad som ovan anförts föreslår vi att ofödda barn som efter v. 22 skadas av våld som riktas mot kvinnan och det ofödda barnet skall ges status som brottsoffer.

Gemensam vårdnad som norm

Det borde vara en självklarhet att barn ska ha rätt till båda sina föräldrar. Trots arbetet med att skapa likvärdiga möjligheter för båda föräldrar kvarstår moderns unika rätt att, i de fall föräldrarna inte är gifta, ensam avgöra om fadern till det gemensamma barnet även ska vara vårdnadshavare. Detta innebär att barn i vissa fall riskerar att gå miste om

sin far endast på grund av att detta är moderns vilja och fäder kan förlora rätten till föräldraperning och barnbidrag. Enligt Sverigedemokraternas mening brister skyddsnätet runt barnet och rätten till båda föräldrarna när modern ensam ges makten att avgöra om barnet ska tvingas avstå från umgänge med sin fader. Vi anser därför att gemensam vårdnad ska vara den naturliga utgångspunkten efter ett barns födelse. Då fadern till barnet är känd ska denne alltså automatiskt tillsammans med modern bli barnets vårdnadshavare och eventuella andra vårdnadsförhållanden utredas i efterhand enligt samma regler som idag om det är motiverat. I dag får båda föräldrarna gemensam vårdnad automatiskt endast om de är gifta. Då familjestrukturerna idag ser annorlunda ut föds många barn utan att föräldrarna bor tillsammans och ännu fler utan att föräldrarna är gifta, varför en modernisering av lagstiftningen är påkallad. Gemensam vårdnad ska dock inte infalla om en av föräldrarna under graviditeten visat sig vara grovt olämplig som förälder.

Familjerådgivning

I dagens stressade samhälle kan människor av olika orsaker behöva råd och stöd för att familjens vardag, både praktiskt och relationsmässigt, ska kunna fungera väl. Det är sällan bra för någon, vare sig föräldrar eller barn, att föräldrar upprätthåller en relation av endast praktiska eller ekonomiska skäl, men för att underlätta vardagen och undvika uppsplitande uppbrott i den mån det är möjligt anser vi att det är önskvärt att samhället kan erbjuda stöd till familjer som befinner sig i svåra situationer och är i behov av familjerådgivning. För familjer i ansträngda situationer finns möjligheten att vända sig till familjerådgivningen. Denna erbjuds inom det offentliga i både kommuners och landstings regi. Trots att denna möjlighet är både uppskattad och viktig finns idag stora brister i nuvarande system. Dels är väntetiderna på många håll i landet väldigt långa, dels varierar priserna stundtals rejält beroende på var i landet man bor. Barn ska inte behöva uppleva en svår familjesituation för att ekonomin inte tillåter stöd i tid, och likvärdiga möjligheter till stöd bör erbjudas oavsett var i landet man bor. Eftersom familjepolitiken för oss är ett prioriterat område avser vi att uppdra åt regeringen att utreda möjligheten att införa kostnadsfri familjerådgivning i hela landet.

Barnets bästa vid separationer

En separation kan vara en upprivande och svår tid för en familj, inte minst för barnen. Forskning visar att konflikter och dålig kommunikation mellan föräldrar ökar riskerna för en negativ känslomässig och social utveckling hos barn. Vi ser en möjlighet till att förbättra situationen för dessa barn och undvika långa rättsprocesser med både ekonomisk och emotionell påfrestning som följd genom att ge vårdnadshavarna möjlighet att istället hitta samförståndslösningar i de fall konflikter kring vårdnad och liknande uppstår. Vi anser att det är viktigt att nå föräldrar på ett tidigt stadium av separationen då man i det läget har bäst förutsättningar för att kunna nå samförstånd. Sverigedemokraterna anser därför att det bör införas en modell som redan så snart det står klart att föräldrarna flyttat isär sammankallar berörda parter till familjemedling på socialtjänsten i syfte att enas för barnets bästa. I samband med detta bör också en särskild stödperson utses åt barnet. Vi anser vidare att deltagande i familjemedling ska utgöra ett villkor för att få sin sak prövad i domstol gällande vårdnad, boende och

umgänge. Idag erbjuds frivilliga samarbetsamtal, men det är föräldrarna själva som måste ta initiativ till dessa och erfarenheten är att det sker först i ett senare skede då konflikten oftast redan är djup, vilket leder till svårigheter att komma överens. Dessutom kan den ena eller båda parter neka till samarbetsamtal utan vidare konsekvenser.

Fokus på barnen vid tvist i domstol

Vi är övertygade om att barn normalt blir tryggare och mår bättre av att ha kontakt med båda sina föräldrar. Om medling mellan föräldrarna misslyckas och en domstol avgör ärendet är det barnets bästa som ska vara styrande och vi menar att barn mår bra av att ha umgänge med båda föräldrar om det är möjligt. Så länge det saknas skäl som rör barnets välmående att ta ifrån någon förälder vårdnaden så ska gemensam vårdnad vara norm. Vid vårdnadstvister ska stor hänsyn tas till föräldrarnas förmåga att tillgodose barnets behov av den andra föräldern. Idag dömer rättsväsendet mycket ofta till moderns favör i vårdnadstvister och det är problematiskt att så många barn mister rätten till sin pappa. I det enskilda fallet kan det givetvis finnas skäl till varför den ena föräldern anses så olämplig att det inte längre är bra för barnet att ha denna som vårdnadshavare. Med gemensam vårdnad som norm, blir den naturliga följderna att domstolarna dömer till gemensam vårdnad i de fall där inte någon förälder är olämplig som vårdnadshavare.

Trots att vårdnadstvister i allra högsta grad handlar om barnen är det inte sällan de som råkar mest illa ut och kan hamna i kläm när föräldrarna inte är överens. För att säkerställa att barnets bästa alltid beaktas bör barnet få stöd i vårdnadsprocessen genom en särskild stödperson som är med genom hela processen men som inte deltar vid domstolsförhandlingar. Personen kan med fördel utses av socialförvaltningen och är då barnets kontaktperson och stöd under och efter en vårdnadstvist.

Barnäktenskap

Inga barn i Sverige ska vara gifta, varken officiellt eller inofficiellt. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att barnäktenskap aldrig ska få förekomma i Sverige. Vi välkomnar därför den tidigare regeringens förslag om att förbjuda barnäktenskap och ser förslaget som ett initiativ som behöver följas upp. Att barnäktenskap upphävs är bra, men det finns i praktiken ingen möjlighet att straffa den som inte respekterar våra lagar och regler kring detta. Alla som på något sätt bidrar till att ett barnäktenskap kommer till stånd ska bära straffansvar för detta. Att välja att inte agera för att förhindra att ett barnäktenskap äger rum, bör rimligen också kunna anses som bidrag till äktenskapet och därmed också vara straffbart. Det ska gälla även för så kallade inofficiella äktenskap, som alltså aldrig rapporteras till Skatteverket. Straffet för våldtäkt är minst 2 års fängelse och då upprepade våldtäkter i det närmaste får anses ingå i ett barnäktenskap, så bör straffet vara betydligt hårdare än de 2 års fängelse som kommit att bli näst intill standard för barnäktenskap. Obligatorisk utvisning ska vara en del av straffet för utländska medborgare. Det ska helt enkelt vara ett straff som avskräcker.

För att motverka barnäktenskap behövs mer kartläggning och fler undersökningar som kan tala om hur läget ser ut och hur det utvecklas över tid. Därför ska staten utveckla system för att följa utvecklingen och förenkla för effektiva insatser mot

barnäktenskap. De barn och unga som är offer för barnäktenskap måste få hjälp och stöd att ta sig ur sin situation på ett bra sätt. De som inte respekterar svensk lag gällande barnäktenskap utan fortsätter att leva som gifta med barn, ska straffas och i den mån det är möjligt även utvisas ur landet. Flera lagar och regler i Sverige har anpassats efter att barn ska kunna vara gifta istället för att motverka att barn är gifta. För till exempel barnbidrag finns särskilda regler som säger att omyndiga barn som är gifta, själva ska få sitt barnbidrag, medan andra barns barnbidrag betalas ut till vårdnadshavare. Även när det gäller möjligheten att skriva äktenskapsförord så finns särskilda regler för hur barn ska kunna skriva äktenskapsförord. Dessa och andra lagar och regler som underlättar för barn att vara gifta i Sverige bör förändras så att det klart framgår att det aldrig accepteras att barn är gifta i Sverige.

Trygg vård och omsorg för barn

Välmående foster

På samma sätt som höga halter av stresshormoner utsätter det växande fostret för hälso-risker, har moderns allmänna hälsotillstånd och vanor stor påverkan. Under graviditeten delar mor och barn blodomlopp, och därmed även upptag av näringsämnen såväl som vissa gifter. Att vissa substanser är mer skadliga än andra är vida känt, och information delges också vid kontakt med mödravården. Trots detta vet vi att det alltjämt är förhållandevis många kvinnor som av olika anledningar fortsätter att exempelvis bruka tobak och alkohol medan de är gravida. I vissa fall har information om skaderisker aldrig nått fram, i andra tas den inte på allvar. I de fall det handlar om ett aktivt beroende är detta svårt att bryta, inte minst då man även vill undvika avvänjningshjälpmedel såsom nikotinplåster eller andra substitut eftersom dessa också inverkar menligt på fostrets utveckling. Insatser i form av stödgrupper och terapi blir då ett viktigt alternativ. Idag varierar utbudet från ort till ort, såväl avseende informationsförmedling som utbud av beroendebehandling.

Satsningar på förlossningsvården och barnsjukvården

Vi anser att alla blivande mödrar ska ha tillgång till en god och patientsäker förlossningsvård. Så är dessvärre inte alltid fallet idag. Vi har ett stort och avlångt land med stora avstånd, framför allt i glesbygd, men en patientsäker förlossningsvård ska självfallet ändå kunna garanteras i hela landet. Vi ser därför ett stort behov av fortsatta satsningar på förlossningsvården och eftervården för att blivande föräldrar ska kunna ges en trygg vård. I de fall det inte är möjligt att garantera tillgång till BB i närområdet, till följd av geografiska avstånd, anser vi att det ska finnas andra lösningar för att säkra patientsäkerheten inom förlossningsvården, oavsett var i landet man bor. Därför vill vi att alla födande mödrar ska ha tillgång till säkra transporter, exempelvis i form av ambulanser som är speciellt utrustade för förlossningsvård, för att kunna säkerställa en trygg förlossningsvård i hela landet.

Sverigedemokraterna anser också att dagens utbildningsplatser till barnmorskor bör öka. Det råder en stor brist på barnmorskor inom förlossningsvården. En barnmorska har alltid ansvar för två liv, kvinnans och barnets. Ofta ansvaras även för flera

förlossningar samtidigt. Detta innebär att barnmorskan, hur gärna vederbörande än vill, inte kan ge det stöd som varje enskilt par behöver. Även om intresset för yrket har minskat på senare år är antalet ansökningar fortfarande betydligt högre än antalet platser.

Barn- och ungdomspsykiatri

Allt fler barn och unga mår dåligt som resultat av att vården saknar tillräcklig kapacitet. Köerna till barn- och ungdomspsykiatri är långa. Förra året klarade inget landsting målet om att alla ska få hjälp inom 30 dagar. Dessutom kom rapporter om att unga fått vänta i upp till två år på neuropsykiatriska utredningar. Sverigedemokraterna kommer aldrig acceptera att krisen inom BUP går ut över barn och unga. Vi vill därför införa nationella flödesprogram och vårdpaket för barn och ungdomar som drabbats av psykisk ohälsa som till exempel självska debeteende, ångest och depression. Dessa nationella program ska beskriva hur och vilka insatser som denna målgrupp ska få tillgång till och inom vilken tid, samt koordineringen mellan olika sektorer som BUP, socialtjänsten, förskola/grundskola och elevhälsan så att insatserna fungerar som en helhet.

De nationella programmen ska också fokusera på tidigt förebyggande insatser som förhindrar att barn och ungas sjukdomstillstånd förvärras. Anledningen till att införa nationella flödesprogram och vårdpaket för barn och ungdomar som drabbats av psykisk ohälsa är att denna målgrupp ska erbjudas en snabbare och mer sammanhållande hjälp som innebär bästa möjliga utredning och behandling. Modellerna är inspirerade av de danska ”forlöbsprogrammer” och ”paketforlöbene” som säkrar en snabb och sammanhängande vård av barn och unga som drabbats av psykisk ohälsa. Danmark har tidigare haft liknade problem som Sverige med långa köer till barn och ungdomspsykiatri men sedan man infört nationella flödesprogram och vårdprogram har man kortat väntetiderna till barn och ungdomspsykiatri från 52 till 22 dagar.

Mobila vårdenheter

En verksamhet som förekommer allt oftare är att sjukvården kommer ut till de som behöver den. Ett exempel är mobil röntgen som används i flera av våra grannländer och som har visat mycket goda resultat. Att få sjukvård i hemmet skapar en ökad trygghet för patienten, speciellt för äldre som har svårt att ta sig till sjukvården själva. Dessa mobila verksamheter riktas i första hand till personer i särskilda boenden och hospis men kan även användas inom kriminalvården, vilket medför kostnadsbesparingar samtidigt som det minskar säkerhetsriskerna. Sverigedemokraterna vill utveckla akutbils- och hembesöksverksamheten. Dessa verksamheter kommer att tillgodose befolkningens behov av läkarbesök i hemmen och förutom till äldre menar vi att det också kan vara betydelsefullt för barnfamiljer.

Palliativ vård

Sverigedemokraterna anser att alla som har behov av palliativ vård i livets slutskede ska kunna få det av kompetent och välutbildad personal oberoende av bostadsort. Vården vid livets slut ska präglas av värdighet, omtanke och respekt för patienten. Rätten till fullgod smärtbehandling ska vara en självklarhet, liksom psykologiskt, socialt och

andligt eller existentiellt stöd för patienter och närstående. Att förlora sitt barn är varje familjs mardröm och något man inte ens vill eller kan föreställa sig. Barn symboliserar livet och livets fortsättning och det känns oftast obegripligt för föräldrar att överleva sitt barn. Tyvärr drabbas även barn av cancer och andra svåra sjukdomar. Vart fjärde barn som drabbas av cancer kommer att dö av sin sjukdom. Mellan 400 och 500 barn och ungdomar dör årligen av olika sjukdomar. Många familjer önskar att deras svårt sjuka barn vårdas hemma så långt det är möjligt. Det är då av vikt att det finns tillgång till palliativa hemsjukvårdsteam oavsett var i landet man bor, så att barn och föräldrar kan känna sig trygga med den medicinska behandlingen men också kunna få psykologiskt stöd och råd i den extremt svåra situation de befinner sig i. Alla familjer vill inte att deras svårt sjuka barn ska vårdas hemma. Det är då viktigt att respektera det önskemålet och se till att andra möjligheter finns.

Idag finns bara ett hospis för svårt sjuka och döende barn i hela landet med åtta vårdplatser, vilket är alltför lite för att täcka de behov som finns. Föräldrar som befinner sig i denna extremt svåra situation med all den oro det innebär, ska inte behöva kämpa för att deras barn ska få rätt till en fullgod palliativ vård i livets slutskede.

Nationellt kompetenscenter med särskild kunskap om barns hjälpmedel

Att tillgodose barns krav på hjälpmedel är en utmaning. Samtidigt som de ska ge barnet den frihet som ett barn behöver för att utvecklas, ställs höga krav på funktionalitet, hållbarhet, design och teknologi. Detta kräver alldeles särskild kompetens, både vad gäller barns motoriska, sociala och kognitiva utveckling och vad gäller modern teknologi och utvecklingen inom barn- och ungdomskultur. Barn ska ha rätt att få vara barn, med hjälpmedel utvecklade för barn. Undersökningar visar att föräldrar upplever att det saknas spetskompetens och att habilitering och hjälpmedelscentral inte håller sig à jour med utvecklingen. Därför anser vi att man ska utreda möjligheten att införa ett nationellt kompetenscenter där expertkunskap om avancerade hjälpmedel och barns hjälpmedelsbehov samlas.

Assistansersättning och LSS

Intentionen med lagen om stöd och service (LSS) som är en rättighetslag var att ge personer med stora funktionsnedsättningar möjlighet att leva som andra.

Vi har starkt motsatt oss sparkraven inom LSS och konsekvenserna av domar som vi anser strider mot lagens ursprungliga intentioner. Vi anser att det uppenbarligen behövs en förändring av lagen för att stoppa den kraftiga inskränkning av LSS som pågått de senaste åren och som inte minst har drabbat funktionshindrade barn. Vi anser att LSS i ett första steg ska återgå till lagens ursprungliga intentioner innan prejudicerande domar och regleringsbrev till Försäkringskassan förändrade rättsläget. Vi väntar in LSS-utredningen men vill därefter se om man bör modernisera och utveckla LSS. Vi anser vidare att personkretsarna bör utgå från behov och inte diagnoser. Vad som är goda levnadsvillkor är individuellt och därför anser vi att insatserna inte kan standardiseras. Vi vill också att samordningsbestämmelserna ska ses över och göras mer flexibla. Vi anser också att det delade huvudmannskapet många gånger kan vara ett problem varför vi vill att huvudmannskapet för insatserna måste ses över.

Något vi anser är viktigt är att de som efter den nya rättstillämpningen av lagen fick beslutet kraftigt sänkt eller indraget och blev utan assistans ska få sin sak prövad på nytt.

Vi anser också att man bör utreda de samhällsekonomiska effekterna av insatserna med LSS och titta på vilka konsekvenserna är för andra stödsystem för den enskilda men också för anhöriga. Assistansen kan ersätta andra insatser med tillhörande kostnader vilket gör att man inte generellt kan tala om att ett ökat antal timmar inom LSS är kopplat till en kostnadsökning, utan man måste se det ur ett helhetsperspektiv.

Anhörigstöd

Först och främst ska barn och ungdomar med funktionsnedsättning få det stöd de behöver i form av personlig assistans. Föräldrar till barn och ungdomar är de som ofta tvingas ta ett övermäktigt anhörigansvar när tex assistansen dras in. Det bästa anhörigstödet man kan ge föräldrar som är anhörigvårdare är att inte låta föräldraansvaret bli alltför långtgående, vilket det ofta blir då man drar ned assistansen och andra insatser för barnen och ungdomarna. Föräldraansvaret finns alltid där, precis som för alla barn, men det får inte leda till att man inte kan fortsätta att yrkesarbeta då det ofta kan leda till att familjen får en sämre ekonomi och därmed sämre förutsättningar.

Föräldrar till funktionsnedsatta barn kan exempelvis behöva få avlastning och stöd ibland för att orka med. Den service och det anhörigstöd som ges ska vara lika i hela landet.

Om familjen så önskar och Försäkringskassans regler uppfylls ska man ha rätt att ha sin förälder som assistent, men det får inte innebära att man inte också ser de anhörigas behov av avlastning ibland.

Familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning eller särskilda behov är oftast tyngda av mängden kontakter med olika myndigheter. De har därför enligt Sverigedemokraternas mening behov av ett förbättrat stöd i form av en person som kan fungera som spindeln i nätet, en samordnande koordinator. En samordnande funktion skulle öka tryggheten och befria föräldrarna från en del av den omfattande administration av olika insatser som finns kring ett barn med funktionsnedsättning.

Funktionssätt i skolan

Allt för många skolor har fortfarande bristande fysisk tillgänglighet och många unga med funktionsnedsättningar kan på grund av otillgängliga lokaler inte gå i önskad skola. När unga funktionsnedsattas möjlighet att välja skola begränsas minskar möjligheten att tillgodogöra sig undervisning och att vara socialt aktiva. Vi anser att skollagen bör förtydliggöras så att det framgår att skolor ska ha grundläggande fysisk tillgänglighet.

Vi anser också att det är viktigt att alla lärare ska ha grundläggande kunskaper i hur de ska arbeta med elever med funktionsnedsättningar. Även rektorsutbildningen ska innefatta goda kunskaper om elever med funktionsnedsättning.

Trygg och flexibel förskola

Bättre matkvalitet med närodlad mat

Matkvaliteten är oerhört viktig för såväl vuxna som för förskolebarn. God matkvalitet påverkar den personliga hälsan, orken och utvecklingen. Valet av råvaror påverkar miljön och det öppna landskapet. Det bästa är om närodlade råvaror kan användas, tillagning sker på plats och att halvfabrikat väljs bort. På så sätt erhålls en matkvalitet som kan mäta sig med de bästa skolköken i Europa.

Måltiderna är en central del för barnen och i tillvaron på förskolan. Måltiderna innebär och möjliggör pedagogiska inslag, de innebär samling och social samvaro. Kosten i sig självt behöver vara näringsrik, av god kvalitet, välsmakande, väl tillagad och positivt är om närproducerade varor används. Att äta ordentligt, regelbundet och mat av god kvalitet påverkar barns hälsa, utveckling och inlärningsförmåga, välmående och förmåga att vara aktiva. Om så är möjligt finns många fördelar med att omvandla mottagningskök till tillagningskök eller att närliggande förskola, skola och eventuellt även äldreboenden samverkar med tillagningskök. Genom tillagningskök möjliggörs även pedagogiska inslag i måltidsprocessen, där barn delvis kan delta. Sverige ligger högt i topp som ”matnation” med välrenommerade kockar och restauranger som vunnit flera utmärkelser och priser internationellt. Kompetensen kan med fördel användas även vid tillagningskök, samverkande kök och genom att ta fasta på vällagad mat baserad på närproducerat inom förskolan.

Upprätta nationella riktlinjer för dagbarnvårdare

Ett alternativ till förskolor är dagbarnvårdare. Dessa kan vara anställda av kommunen och har ofta fast anställning med månadslön. Andra dagbarnvårdare driver verksamheten som egenföretagare eller ingår i ett större företag med flera medarbetare. Trots att denna yrkesgrupp är ett viktigt alternativ till den traditionella förskolan, är det en grupp som inte alls uppmärksammas i samma utsträckning som förskolan. Skolverket har gjort en kunskapsöversikt kring detta omsorgsval som de själva benämner som ”den osynliga barnomsorgen”. En problematik med denna verksamhet är det professionella dilemmat då verksamheten oftast drivs i vårdarens eget hem samt frågeställningar om huruvida verksamheten verkligen kan beskrivas som pedagogisk.

Vad Sverigedemokraterna dock vill betona är en mer principiell inställning. Oavsett ovanstående frågeställningar måste utgångspunkten vara barnets bästa. Alla barn är inte redo att vid exempelvis två års ålder möta omvärlden i en större barngrupp med begränsad uppmärksamhet. Därför anser vi att detta alternativ är ett viktigt alternativ för att upprätthålla valfrihet för varje unikt barn.

I det fall det beror på bristande kännedom om alternativet dagbarnvårdare vill öka möjligheter att aktivt arbeta med informationskampanjer kring möjligheten att välja detta alternativ respektive arbeta som dagbarnvårdare. Vi vill även inrätta nationella riktlinjer som tar fasta på att dagbarnvårdare ska erbjudas likvärdiga möjligheter och förutsättningar i alla Sveriges kommuner och att dagbarnvårdarna är lämpliga för yrket.

Ökade möjligheter att öppna föräldrakooperativ

Föräldrakooperativ innebär att föräldrarna går samman och bildar en ekonomisk förening. Föräldrarna får på detta vis ett större ansvar över driften jämfört med exempelvis kommunala eller bolagsägda förskolor. Idag finns det knappt 900 föräldrakooperativ som tillsammans har hand om cirka 21 000 barn. En stor skillnad mellan att driva en förskola som föräldrakooperativ jämfört med aktiebolag är att det är föräldrarna själva som äger det och därför är mer måna om att återinvestera eventuellt överskott.

Arbetsgivarföreningen för kooperativa och idéburna företag och organisationer (KLO) ger en övervägande positiv bild ges kring förekomsten av föräldrakooperativ. Ändå finns idag liknande platsbrister som inom den reguljära förskolan. En rimlig förklaring till att det inte finns fler föräldrakooperativ är att driften av dessa innebär mer arbete för föräldrarna. Mot bakgrund av KLO:s inställning föreslår Sverigedemokraterna att regeringen startar en utredning som klarlägger på vilket sätt fler föräldrakooperativ kan bildas.

Förskoledagar

Många familjer är bekanta med den problematik som uppstår då förskolan har sommarstängt under ett antal veckor och dessa ska delas upp och täckas av föräldrarnas semesterveckor. Olika förskolor håller stängt olika många veckor. På vissa orter håller man stängt så lite som två veckor, medan det på andra håll handlar om sex veckor. Under dessa veckor erbjuds som regel jourförskolor eller andra former av tillfällig barnomsorg. Barn behöver kontinuitet och trygghet i sin utveckling, varför många föräldrar känner oro och osäkerhet inför att tillfälligt lämna barnen i nya miljöer och med ny personal. Följden blir inte sällan att föräldrarna ”varvar” sin respektive ledighet och familjen får begränsade möjligheter till semester som en hel enhet. Därför vill vi utreda möjligheten att inrätta vad vi kallar för förskoledagar – en lagstadgad rätt till tjänstledigt 5 dagar per år då förskolan är sommarstängd. Att nyttja förskoledagarna är självklart helt frivilligt och riktar sig till föräldrar med barn i förskolan.

Öppen förskola

En populär och viktig aktör inom den svenska förskolan är den så kallade öppna förskolan. Dit kan föräldrar ta sina barn innan de skrivs in i reguljära förskolan. Genom detta kan barn vid mycket tidig ålder vänja sig vid och interagera med andra barn. En stor skillnad mellan denna och den vanliga förskolan är att barnen deltar tillsammans med föräldrar under ledning av personal. Det behövs vanligtvis heller ingen föransökan utan tillgång för alla i mån av plats brukar gälla. Trots dess popularitet har antalet öppna förskolor kraftigt sjunkit. År 2000 fanns drygt 800 runt om i landet och tio år senare bara 457. Huvudmannen är vanligtvis kommunen även om andra aktörer finns. Inom vissa kommuner råder dock en så hög efterfrågan att barn med sina föräldrar ibland får vända i dörren då dagens grupp redan är fullteknad. Det finns även kommuner där öppen förskola idag helt saknas. Skolverket utredde 2005 orsakerna till den kraftiga minskningen, varpå ett minskat barnunderlag och ekonomiska faktorer visade sig vara centrala orsaker. Sverigedemokraterna anser dock att betydelsen av denna möjlighet, att barn får möta andra barn även innan sedvanlig förskola påbörjas, är stor och förtjänar att

tas tillvara. Sverigedemokraterna föreslår därför att en ny nationell utredning genomförs kring behov och efterfrågan gällande öppen förskola.

Julia Kronlid (SD)

Linda Lindberg (SD)

Angelica Lundberg (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Christina Östberg (SD)

Patrick Reslow (SD)

Mikael Eskilandersson (SD)

Roger Hedlund (SD)

Per Ramhorn (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Robert Stenkvist (SD)